

Sygn. akt	III AUa 517/15
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 października 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Ewa Madera
	Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **7 października 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **12 marca 2015 r.** sygn. akt **IV U 182/15**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 517/15

Uzasadnienie

wyroku z dnia 7 października 2015 r.

Decyzją z dnia 31 grudnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił wnioskodawcy S. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, dochodzonego

wnioskiem z dnia 6 listopada 2014 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społeczny (tekst jednolity Dz. U.

z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 184 w zw. z art. 32 w/w ustawy ,a także § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnił wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia , ponieważ nie legitymuje się wymaganym 15-sto letnim okresem pracy w szczególnym charakterze. Ten bowiem , dotyczący okresu zawodowej służby wojskowej wnioskodawcy ,zamknął się w wymiarze 13 lat , 5 miesięcy i 11 dni (od 1 grudnia 1977r. do 11 maja 1991r.)

Wnioskodawca S. C. odwołał się od w/w decyzji ZUS do Sądu Okręgowego w Krośnie. W odwołaniu z dnia 15 stycznia 2015r. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do dochodzonej emerytury , wnioskodawca zarzucił , że wbrew stanowisku pozwanego organu rentowego legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych , ponieważ do uwzględnionego przez ZUS okresu zawodowej służby wojskowej doliczyć należy okres odbywania przez niego długoterminowej zasadniczej służby wojskowej od 27 kwietnia 1972 r. do 6 kwietnia 1977r. W tym kontekście odwołujący równocześnie podkreślał , że kilkumiesięczna przerwa pomiędzy zakończeniem zasadniczej służby wojskowej a rozpoczęciem zawodowej służby wojskowej wynikała jedynie z długiej procedury naboru- co potwierdzić miały ,zawnioskowane jako dowód w sprawie, akta Archiwum Wojskowego w O. - przy czym fakt podjęcia przez niego pierwszych związanych z tym naborem czynności w okresie 30-stu dni od zakończenia zasadniczej służby wojskowej miał, w jego ocenie ,stanović dostateczną przesłankę do doliczenia tego okresu do okresu zawodowej służby wojskowej. Na potwierdzenie zaś swych racji odwołujący wskazywał na uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013r.II UZP 6/213 OSNP 2014/3/42 jak i wyrok tego Sądu z dnia 5 sierpnia 2014 r. I UK 442/13 LEX nr 1491097.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 lutego 2015 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy , z tych samych względów które legły u podstaw zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ rentowy zauważał , iż okres zasadniczej służby wojskowej może być uwzględniany w wymiarze okresów pracy w warunkach szczególnych ale tylko w sytuacji podjęcia po zakończeniu tej służby pracowniczego zatrudnienia ,gdy tymczasem odwołujący zarówno przed tym okresem jak i po nim nie pozostawał w stosunku pracy.

Sąd Okręgowy w Krośnie , po rozpoznaniu odwołania S. C.,wyrokiem z dnia 12 marca 2015 r. (sygn. akt IV U 182/15) oddalił odwołanie, zasądzając od wnioskodawcy na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił , że wnioskodawca S. C.ur. (...),w dniu 6 listopada 2014r. wystąpił do pozwanego organu rentowego z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym , wykazując w informacji dotyczącej okresów składkowych i nieskładkowych: okres odbywania zasadniczej służby wojskowej (od 27 kwietnia 1972 r. do 6 kwietnia 1977 r.) , okres pełnienia zawodowej służby wojskowej (od 1 grudnia 1977r. do 11 maja 1991r.) ,oraz okres prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (od 1 listopada 1989 r. do nadal) . W konsekwencji powyższego wystąpienia Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.– zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 31 grudnia 2014 r. – odmówił wnioskodawcy prawa do dochodzonej emerytury przyjmując ,że nie legitymuje się wymaganym okresem pracy w szczególnych warunkach. W tym bowiem względzie organ rentowy uwzględnił jedynie okres zawodowej służby wojskowej odwołującego w wymiarze 13 lat , 5 miesięcy i 11 dni. W świetle powyższych ustaleń ,Sąd Okręgowy w Krośnie uznał żądanie odwołania za nieuzasadnione, a zaskarżoną decyzję ZUS za trafną i odpowiadającą prawu . Powołując bowiem ogólnie w ocenie prawnej przepisy ustawy z dnia 21 listopada 1967r.o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44,poz.220) jak i bliżej niezdefiniowane przepisy wykonawcze do tej ustawy, Sąd I instancji -wskazując dodatkowo na uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013r.II UZP 6/213 OSNP 2014/3/42 - stwierdził , że brak jest podstaw do uwzględnienia w wymiarze okresów pracy wnioskodawcy

w warunkach szczególnych okresu odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej, skoro zawodową służbę wojskową zaczął on pełnić już po upływie ponad 7 miesięcy od zakończenia tej służby ,co tym samym stanowi o nie spełnieniu warunku podjęcia zatrudnienia w ciągu 30 dni od zakończenia zasadniczej służby wojskowej. Wyrażając powyższy pogląd Sąd Okręgowy

w Krośnie ponadto zauważał , że twierdzenia wnioskodawcy jakoby już bezpośrednio po odbyciu zasadniczej służby wojskowej zgłosił się do zatrudnienia w zawodowej służbie wojskowej nie zostały poparte żadnymi dowodami . W podstawie prawnej wyrok powołany został art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., zaś w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu , art. 98 § 1 k.p.c. i § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., pozycja 490).

Wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 12 marca 2015 r. zaskarżony został przez wnioskodawcę S. C.. W apelacji z dnia

17 kwietnia 2015 r. zarzucając zarówno naruszenie przepisów prawa materialnego (tj. art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych- tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm. w zw. z § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze- Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm. , art 108 i art. 107 ustawy z dnia

21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej - Dz. U. Nr 44,poz.220 ze zm. oraz § 1 i § 5-7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy

i ich rodzin -Dz. U. Nr 44 poz. 318 ze zm.– poprzez czy to odmowę ich zastosowania , czy to błędną wykładnię prowadzącą do nieuzasadnionej odmowy zaliczenia czasu pełnienia długoterminowej zasadniczej służby wojskowej do okresu pełnienia służby w warunkach szczególnych), jak też przepisów prawa procesowego (art. 227 k.p.c.

i art. 233 k.p.c. przez wydanie wyroku bez rozważenia w sposób wszechstronny zebranego materiału z pominięciem wniosku dowodowego odwołującego w zakresie pozyskania akt z Archiwum Wojskowego) ,wnioskodawca wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania odwołania, przy zasądzeniu stosownych kosztów procesu , względnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi ,przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu. W obszernym uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego - opisując przebieg dotychczasowego postępowania- skarżący w szczególności podnosił, że fakt iż przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej nie pozostawał w stosunku pracy nie może być dla wyniku sporu przesądzający (przy dodatkowym wskazaniu na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2014r.I UK 442/13 Lex nr 1491097) ,zaś jedyne istotne jest to ,że w ciągu 30-stu dni od zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej podjął starania

o zatrudnienie w charakterze żołnierza zawodowego ,co miały potwierdzać - wnioskowane do przeprowadzenia jako dowód w sprawie -akta Archiwum Wojskowego

w O. , który to wniosek dowodowy nie został w ogóle rozpoznany przez Sąd

I instancji , co czyni nieuprawnionym stwierdzenie tego Sądu o nie dowiedzeniu powyższej okoliczności przez wnioskodawcę. Niezależnie od tego skarżący podawał ,że osobiście zwrócił się do wyżej wskazanego Archiwum i z pozyskanych już po wydaniu zaskarżonego wyroku ,a dołączonych do apelacji ,dokumentów wynika jednoznacznie , że w dniu 14 kwietnia 1977r. złożył u Komendanta Wojskowej Komendy Uzupełnień w S. podanie o przyjęcie do służby wojskowej w charakterze podoficera zawodowego. To zaś ,że procedura naboru trwała aż ponad 7 miesięcy nie było od niego zależne , przy czym –jak dodatkowo naprowadzał dopiero w apelacji wnioskodawca- nawet w tym okresie wyczekiwania podjął krótkotrwale zatrudnienie , początkowo w Zakładzie Handlu w U. na stanowisku ładowacza (od dnia 21 kwietnia 1977 r. do 11 lipca 1977r.) , a następnie bezpośrednio

w Przedsiębiorstwie (...) S.A. we W. na stanowisku betoniarza , które to prace były pracami w szczególnych warunkach z Wykazu A Działu VIII pkt 1

i Działu V pkt 4 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze

zm.). Potwierdzeniem zaś tych nowo-naprowadzanych okoliczności miały być ,wnioskowane przez skarżącego do przeprowadzenia na tym etapie postępowania - zeznania świadków jak i dowód ze świadectwa pracy z dnia 2 stycznia 1978 r. wystawionego przez (...) K.- Zakład Handlu w U..

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. nie ustosunkował się do treści apelacji wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ,rozpoznając apelację wnioskodawcy S. C. zważył co następuje ;

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 12 marca 2015r.

-w swym ostatecznym wyniku -uznany być musi za trafny i odpowiadający prawu , pomimo całkowicie chybionej (nie dość ,że niepełnej) oceny prawnej sprawy.

I tak przede wszystkim zacząć trzeba od tego ,że ubiegając się o dochodzone świadczenie emerytalne, przy wykazanych we wniosku emerytalnym przebiegu ubezpieczenia , roszczenie wnioskodawcy – tak jak trafnie przyjął to już w treści zaskarżonej decyzji pozwany organ rentowy – rozpatrzone być mogło jedynie w aspekcie przesłanek przewidzianych w art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 i ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) i § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U.

Nr 8, poz. 43 ze zm.). Jest to zaś o tyle istotne, że w świetle wyżej wskazanych uregulowań prawnych ,wnioskodawca na potrzeby niniejszego postępowania emerytalnego- nie dowodził okresu pracy w warunkach szczególnych ,ale wyłącznie okresu pracy w szczególnym charakterze żołnierza zawodowego , który to okres co do zasady nie jest zatrudnieniem pracowniczym lecz stosunkiem służbowym, a jedynie na potrzeby ustalania omawianego uprawnienia traktowany jest jako praca w szczególnym charakterze. Równocześnie podkreślić należy ,że nie jest prawnie dopuszczalne łączenie okresów pracy w szczególnym charakterze z okresami pracy w warunkach szczególnych , czego potwierdzeniem jest ugruntowane już w tej mierze orzecznictwa zarówno sądów powszechnych jak i Sądu Najwyższego (por. m. innymi wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 marca 2015r. III AUa 524/14 LEX nr 1663038 , nie publikowany wyrok tut. Sądu z dnia 12 sierpnia 2015r. III AUa 333/15 , czy wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2002r.II UKN 53/01OSNP 2003/23/576 i 18 stycznia 2005 r. II UK 137/04 OSNP 2005/15/234). Skoro tak ,to stwierdzić należy, że tak określony okres zawodowej służby wojskowej wnioskodawcy zamknął się jedynie w -niedostatecznym do przyznania dochodzonej emerytury -wymiarze 13 lat , 5 miesięcy i 11 dni, przy czym w świetle zapisu pkt 2 ust. 1 § 10 powołanego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (zawartego tam odesłania „ tej służby”) ,oraz mając na względzie obowiązujące w spornym okresie czasu przepisy regulujące kwestie odbywania tak zasadniczej jak i zawodowej służby wojskowej (tj. przepisy ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej - Dz. U. Nr 44, poz.220 , oraz ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych - Dz. U. Nr 16 poz.134), nie może budzić wątpliwości, że okres zasadniczej służby wojskowej nie może być doliczony do okresu zawodowej służby wojskowej skarżącego. Tu dodatkowo odnotować też przyjdzie ,że nawet obowiązujące w okresie pełnienia przez wnioskodawcę zawodowej służby wojskowej przepisy emerytalno - rentowe dotyczące tej grupy świadczeniobiorców mundurowych , nie przewidywały uwzględniania zasadniczej służby wojskowej do okresu pełnienia służby w Wojsku Polskim przy ustalaniu prawa do emerytury (art. 7ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 1972r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin tekst jednolity Dz. U. z 1983r. Nr 29,poz.139) .W kontekście więc powyższego bezprzedmiotowe stają się jakiegokolwiek dalsze dywagacje dotyczące możliwości uwzględnienia okresu zasadniczej służby wojskowej skarżącego do okresu pracy w warunkach szczególnych, bo niezależnie od tego że na taką możliwość skarżący naprowadził dopiero w apelacji (przedkładając świadectwo pracy i wnioskując o przesłuchanie świadków), to nawet przy uznaniu i potwierdzeniu wykazywanego teraz przez niego okresu pracowniczego zatrudnienia od 21 kwietnia 1977r. do 1 grudnia 1977r. (nadto jeszcze jako pracy w warunkach szczególnych) byłby to i tak okres dalece niewystarczający do wymaganych lat 15 –stu (stąd ostateczne oddalenie przez Sąd Apelacyjny wniosków dowodowych skarżącego jako nie tylko spóźnionych, ale przede wszystkim zbędnych dla rozstrzygnięcia istoty sporu).

Już zupełnie marginalnie zauważyć też przyjdzie ,że zarówno w aktach kapitałowych jak i rentowych odwołującego , wskazywane w apelacji w niniejszej sprawie okresy zatrudnienia nie były wykazywane ,a z kolei reprezentujący wnioskodawcę fachowy pełnomocnik, będąc na rozprawie poprzedzającej wydanie zaskarżonego wyroku ,nie zgłaszał też ,przewidzianych w art. 162 k.p.c., zastrzeżeń co do sposobu procedowania Sądu I instancji (ta ostanía uwaga poczyniona została w kontekście stawianego przez skarżącego zarzutu pominięcia przez Sąd Okręgowy w Krośnie dowodu z akt Archiwum Wojskowego w O.) .Tu więc jedynie informacyjne podkreślić należy –nawiązując też do stwierdzonego na wstępie uchybienia w ocenie prawnej sprawy Sądu I instancji – , że bez względu na to czy wnioskodawca przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej pozostawał czy też nie w pracowniczym zatrudnieniu , istniała możliwość uwzględnienia tego okresu do okresu pracy w warunkach szczególnych ale tylko i wyłącznie pod warunkiem podjęcia przez niego po zwolnieniu ze służby pracowniczego zatrudnienia (a więc nie powołania do służby zawodowej jako żołnierza zawodowego) i to też przy zachowaniu 30-sto dniowego terminu na podjęcie pracy . Powyższe przewidywał zaś art.107 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44 poz.220) w związku z § 7 wykonawczego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44 poz. 318 ze zm.)- tak też w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2014r. I UK 442/13 LEX nr 149097.

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów - skoro , co jest bezsporne , odwołujący nie wykazał 15-sto letniego okresu pracy w szczególnym charakterze rozumianego jako tylko i wyłącznie okresu pełnienia zawodowej służby wojskowej , z drugiej zaś strony okres jego ewentualnego pracowniczego zatrudnienia łącznie z okresem zasadniczej służby wojskowej nie sięga tego wymiaru, to -także w postępowaniu apelacyjnym należało potwierdzić prawidłowość stanowiska pozwanego organu rentowego jak i ostatecznie Sądu I instancji o nie spełnieniu przez wnioskodawcę wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego, przewidzianych w art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 i ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) i § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Mając zaś powyższe na uwadze – z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych – i na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

(...)